

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle uudeksi Ahvenanmaan itsehallintolaiksi

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi Ahvenanmaan itsehallintolaiksi

Tausta

Esityksessä ehdotetaan kokonaan uuden Ahvenanmaan itsehallintolain säätämistä. Laki korvaisi vuoden 1991 itsehallintolain ja olisi neljäs itsehallintolaki. Tavoitteena on ajantasainen laki ja mahdollisuuksien luominen itsehallinnon kehittämiseksi nykyistä joustavammalla tavalla.

Ahvenanmaan itsehallintolain säätämässä noudatettavan säätämisyjärjestyksen vuoksi lain valmistelu on tapahtunut pääasiassa ruotsiksi. Hallituksen esityksen suomenkieliselle versiolle tullaan tekemään kielentarkistus.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 69 §:n mukaan itsehallintolakia voidaan muuttaa tai se voidaan kumota taikka siitä voidaan tehdä poikkeuksia vain eduskunnan ja maakuntapäivien yhtäpitävin päätösin. Eduskunnassa päätös on tehtävä siinä järjestyksessä kuin perustuslain muuttamisesta ja kumoamisesta on säädetty ja maakuntapäivillä siten, että sitä on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä.

Lausuntokierroksen jälkeen myös lainsäädännön arviointineuvosto tulee antamaan lausunnon lakiluonnoksesta.

Hallituksen esitysluonnos on oikeusministeriön ehdotus, jota on työstetty yhdessä maakuntahallituksen kanssa. Eräitä asioita valmistellaan edelleen, jolloin ehdotus voi asiallisesti ja teknisesti muuttua lausuntokierroksen jälkeen. Keskustelut osapuolten välillä jatkuvat.

Ahvenanmaan maakuntapäiviltä pyydetään suostumusta hallituksen esitykseen, kun se on lopullisesti valmisteltu ja annettu eduskunnalle.

Tavoitteet

Uudistamisen keskeisenä tavoitteena on sellainen Ahvenanmaan itsehallintojärjestelmä, joka olisi nykyistä dynaamisempi ja joka ajan myötä ja tarpeen mukaan mahdollistaisi eräiden eduskunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvien toimivallan alojen joustavamman siirtämisen Ahvenanmaan maakuntapäiville. Ahvenanmaan yhteiskunta saisi näin enemmän vaikutusvaltaa sellaisten yhteiskunnallisten muutosten toteuttamiseksi, jotka ovat tarpeen Ahvenanmaan sopeuttamiseksi eri yhteiskuntasektoreilla tapahtuvaan jatkuvaan kehitykseen. Itsehallintoa kehitetään tietyillä aloilla jo lain voimaan tullessa. Tarkoituksena on myös selkeyttää itsehallintolain suhdetta perustuslakiin. Lisäksi ehdotetaan kehitettäväksi valtion ja itsehallinnon välistä vuoropuhelua ja kuulemista. Yleisenä tavoitteena on luoda itsehallintolaki, joka on uudistettu ottaen huomioon yhteiskunnalliset muutokset, joita on tapahtunut nykyisen lain säätämisen jälkeen lähes 30 vuotta sitten.

Vastausohjeet vastaanottajille

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esityksestä. Myös muut kuin Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuu lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om(a)om.fi.

Huom! Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Valtion viranomaisen lausunto on oltava saatavilla myös ruotsiksi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta oikeusministeriölle viimeistään torstaina 9.9.2021.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:

Lainsäädäntöneuvos, valtioneuvoston määräämä Ahvenanmaan itsehallintoa koskevien asioiden esittelijä oikeusministeriössä, Janina Groop-Bondestam, puh. 029 150 334 ja sähköposti janina.groop-bondestam@om.fi

Yksikönpäällikkö Corinna Tammenmaa puh. 0295 150 181 ja sähköposti corinna.tammenmaa@om.fi

Neuvotteleva virkamies Kristel Englund puh. 295 150 117 ja sähköposti kristel.englund@om.fi

Liitteet:

[2021 7 2_HE luonnos Ahvenanmaan itsehallintolaki_Lausunnolle.docx](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan syyttäjäalue
Akava ry
Akava-Åland r.f.
Ammattiliitto Pro
Centern
Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Fimea
Folktinget
Företagarna på Åland r.f.
Helsingin yliopisto
Huoltovarmuuskeskus
Hållbart Initiativ
Hätäkeskuslaitos
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Itä-Suomen syyttäjäalue
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Kansaneläkelaitos
KD
Keskusta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirkkohallitus
Kokoomus
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Kuntaliitto – Kommunförbundet
Lapin yliopisto
Liberalerna
Liike Nyt
Liikenne- ja viestintäministeriö
Länsi-Suomen syyttäjäalue
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK
Markkinaoikeus
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Moderat Samling för Åland
Obunden Samling
Oikeuskanslerinvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
PAM Servicefacket
Perussuomalaiset
Pohjois-Suomen syyttäjäalue

Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Rajavartiolaitos
Rikosseuraamuslaitos
Rkp
Ruokavirasto
SDP
Sisäasiainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Statens Ämbetsverk på Åland
STTK
Suojelupoliisi
Suomen Akatemia
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Konepäälystöliitto – Finlands Maskinförbundet ry
Suomen Laivanpäälystöliitto – Finlands Skeppsbefälsförbundet r.y.
Suomen Lauttaliikenne Oy
Suomen Matkustajalaivayhdistys – Passagerarfartygsföreningen i Finland
Ry
Suomen Merimies-Unioni SMU ry – Finlands Sjömans-Union r.f.
Suomen Pankki Finlands Bank
Suomen Varustamot ry – Rederierna i Finland r.f.
Suomen Yrittäjät
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Tasavallan presidentin kanslia
Tiedusteluvalvontavaltuutetun toimisto
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Traficom
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun yliopisto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työsuojeluvaltuutettu, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Työterveyslaitos
Työtuomioistuin
Ulkoministeriö
Ulosottolaitos
Vakuutusosasto
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Valvira
Vasemmistoliitto
Verohallinto
Vihreät
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Ympäristöministeriö
Åbo Akademi

Ålands Framtid
Ålands fredsinstitut
Ålands förvaltningsdomstol
Ålands kommunförbund
Ålands landskapsregering
Ålands Näringsliv
Ålands Producentförbund
Ålands Socialdemokrater
Ålands tingsrätt
Ålandsdelegationen
Åländsk Demokrati

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Leinonen Antti
OM

Tammenmaa Corinna
OM